

[Hans Rasmussen.]

overladt til fagene selv at træffe en afgørelse, idet læretiden dog under ingen omstændigheder må overstige den i lovforslagets § 3 fastsatte maksimumslæretid.

Jeg tror hermed at have gennemgået en række områder i lovforslaget, på hvilke vi mener at der er opnået fremskridt i forhold til de nugældende lovbestemmelser, og derudover er der jo en del sædvaner og fremgangsmåder, som vi nu har fået indpasset i lovforslaget.

Jeg kan dog ikke undlade at fremføre et par måske syrlige bemærkninger med hensyn til lønnævnets formands funktion. Det er helt uforståeligt, at navnlig det radikale venstre, der har sunget sin sang om tvungen voldgift i interessestridigheder vel så lang tid, som dette parti har bestået, her på et område, hvor man nu kunne få en art voldgift indført, modsætter sig dette med hænder og fødder. At det radikale venstre og socialdemokratiet har modsatte principielle opfattelser, når det drejer sig om tvungen voldgift på arbejdsmarkedet, er en kendsgerning; men det forekommer os, at det navnlig på et område, hvor lærlingene er kontraktmæssigt bundet, ville have været en retfærdighedshandling, om man kunne overlade til lønnævnets formand at fastsætte betingelserne for lønningerne, hvis parterne ikke selv kunne blive enige herom, så meget mere som man ikke på dette område kan anvende midler af nogen som helst art. Det er for os uforståeligt, at navnlig det radikale venstres repræsentanter ikke har kunnet følge den indstilling, som lærlingekommissionens flertal på dette område har givet udtryk for. Men måske betyder denne praktiske politik fra det radikale venstres side en omstilling i dets tankegang med hensyn til brugen af tvungen voldgift, og hvis dette er tilfældet, kan mit parti udtrykke sin absolutte tilfredshed hermed, og så får vi vel nok lærlingelønningernes størrelse ordnet, som det hidtil er sket.

Jeg skal ikke yderligere fordybe mig i lærlingebegrænsningernes ophævelse, men vil blot understrege, at ingen, ej heller de politiske partier, kan være interesseret i en urimelig overfyldning af de forskellige fag. Bagerfaget havde jeg lejlighed til under første behandling at sige nogle ord om; det har både i 1920'erne og 1930'erne været ude

for en arbejdsløshed, som sikkert ingen ønsker igen skal opstå indenfor dette område. Fornylig har arbejderne og arbejdsgiverne i dette fag revideret den gamle lærlingeskala med tilpas hensyntagen til det absolut rimelige og nødvendige i en tilgang til faget, og jeg kan i hvert fald ikke tro andet, end at det er en af de ordninger, der med lærlingerådets hjælp må kunne kombineres med lovens bestemmelser, når denne føres ud i livet.

Indenfor mit parti har vi absolut ikke ønsket at anlægge doktrinære synspunkter, ej heller når det drejer sig om den rimelige og nødvendige tilgang af lærlinge på de forskellige virksomheder, og på dette område har vi nu bøjet meningene mod hinanden. Men selvom bestemmelserne i de kollektive overenskomster om begrænsningen af lærlinge indenfor et fag altså nu bliver ugyldige, så vil jeg dog gerne om dette punkt tilføje, at når vi fra socialdemokratisk side har haft så stærk en modvilje mod en øjeblikkelig ophævelse af lærlingeskalaerne, skyldes dette bl. a., at det høje folketing natten mellem den 12. og 13. april i år ophøjede forligsmandsforslaget til lov. På dette tidspunkt var der ingen af de borgerlige partier i salen, der ønskede at tidsbegrænse loven til den 1. marts 1957, idet man meget stærkt fastholdt, at der overhovedet ikke kunne foretages ændringer i de af forligsmanden opstillede bestemmelser. Dette synspunkt bøjede socialdemokratiet sig for, og vi havde derfor ventet en stærkere goodwill overfor tanken om ikke fra folketingets side at gribe ind i dette mæglingforslag, således som det faktisk gøres ved gennem revisionen af lærlingeloven øjeblikkelig at ophæve alle bestående lærlingebegrænsninger. Det havde været rimeligt, om de borgerlige partier kunne have vist så megen velvilje i spørgsmålet om lærlingeskalaernes ophævelse, at disse først var faldet bort ved udgangen af indeværende overenskomstperiode, nemlig den 1. marts 1958, og således at de arbejdsgivere og arbejdere, der havde indgået lærlingebegrænsninger uden tvang af nogen som helst art, også fik tid til en passende afvikling af dem. Det er et synspunkt, som jeg forstår man også fuldtud har kunnet godkende indenfor Dansk Arbejdsgiverforening.

Vor tilslutning til lærlingebegrænsnin-